Raadsvoorstel

jaar	stuknr. Raad	categorie	agendanr.	Stuknr. B. en W.	Zaaknummer
2021	RA21.0013	B-stuk		21/209	14964-2021

Onderwerp:

Financiële bijdrage aan project MedFood, Fresenius Kabi.

Portefeuillehouder: G.P. Rink

Team: Economie
N. Wehkamp, telefoonnummer 140591

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit
1. Voor het project MedFood van het bedrijf Fresenius Kabi € 1 miljoen te reserveren. 2. Dit te dekken uit de Algemene Reserve. 3. Uit de reserve als bedoeld bij 1 voor het deel project ‘Smart Nutrition Skills – Company school’, gerelateerd aan het project MedFood van Fresenius Kabi, € 500.000,- beschikbaar te stellen aan de provincie Drenthe, die de subsidieaanvraag van Fresenius Kabi afwikkelt.

Bijlage(n)
1. Plan 'Smart Nutrition Skills - Company school, Fresenius
2. Brief aan provincie Drenthe

Stuk(ken) ter inzage
1. Collegebesluit 2 maart 2021 en de daarbij behorende stukken
2. Collegebesluit 2 juli 2018

jaar	stuknr. Raad	categorie	agendanr.	stuknr. B. en W.	Zaaknummer
2021	RA21.0013	B-stuk		21/209	14964-2021

1. Inleiding

In het voorjaar van 2018 maakte Fresenius Kabi (hierna Fresenius) bekend dat de productie van bloedtransfusie-apparatuur wordt afgebouwd in Emmer-Compascuum en dat deze wordt opgebouwd in Midden-Amerika. In 2024 zal de gehele productie in Emmer-Compascuum van bloedtransfusie-apparatuur zijn beëindigd. Daar tegenover heeft zich een kans ontwikkeld voor de vestiging Emmer-Compascuum. Het hoofdkantoor van Fresenius in Bad Homburg zocht een locatie voor uitbreiding van de productie van medische voeding. Het had hiervoor 3 locaties op het oog.

Over de afbouw van de huidige activiteiten en de kans met betrekking tot de productie van medische voeding, zijn in 2018 gesprekken gevoerd met Fresenius door de gemeente Emmen, de provincie Drenthe, de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM), de Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA) en het ministerie van Economische Zaken & Klimaat (EZK). In het najaar besloot Fresenius het investeringsproject te realiseren in Emmer-Compascuum. De eerste 2 fasen van het project kennen een omvang van circa € 150 miljoen en er is perspectief op een derde fase met een omvang van circa € 50 miljoen. Voor de eerste 2 fasen geldt dat de huidige werkgelegenheid (ca 140 fte) wordt behouden. Hiervoor geldt een behoorlijke scholings- en ontwikkelingsopgave. Volgende fasen leiden tot werkgelegenheidsgroei.

De provincie Drenthe heeft een subsidieaanvraag ontvangen van Fresenius voor een plan voor de scholings- en ontwikkelingsopgave, genaamd ‘Smart Nutrition Skills – Company school’. Dit project kent een omvang van € 3.932.798,- en de gevraagde subsidie bedraagt € 1.966.399, -. De provincie Drenthe heeft de gemeente Emmen verzocht om een financiële bijdrage.

2. Beoogd effect

Het investeringsproject MedFood en het plan Smart Nutrition Skills – Company school’ sluiten sterk aan op gemeentelijke doelstellingen. Ze stimuleren de regionale economie en werkgelegenheid, het regionaal innovatievermogen en kennisontwikkeling, de samenwerking tussen regionale opleiders en bedrijfsleven, de ontwikkeling van huidige en toekomstige medewerkers en daarmee de arbeidsmarkt.
Het draagt bij aan de doelstellingen die staan verwoord in:
- het collegeprogramma ‘Samen Investeren!;
- de strategische visie ‘Emmen 2030: daar wil je zijn’;
- de kadernota Economie ‘De economische evolutie van Emmen’;
- de rapportage van Vollebregt-Alberda van Ekenstein.

3. Argumenten

1.1. Het stimuleert behoud en groei van economische activiteit en werkgelegenheid.
Het project MedFood heeft een dusdanige omvang, dat het impact heeft op de regionaal economische economie en werkgelegenheid. Om deze reden zijn meerdere overheden en daaraan gerelateerde instanties betrokken geweest in de gesprekken met Fresenius voorafgaand aan haar besluit in 2018 om te investeren in Emmer-Compascuum. Betreffende overheden waren al langer in gesprek met Fresenius, vanwege het feit dat de ontwikkelingen bij de vestiging in Emmer-Compascuum de jaren daarvoor overwegend negatief waren, hetgeen maatschappelijke onrust veroorzaakte en sociaal-economisch negatieve impact had. Het verdwijnen van een groot maakbedrijf zoals Fresenius, leidt tot een neerwaartse spiraal met negatieve gevolgen voor andere bedrijven in de regio. Dit scenario kan worden omgebogen naar een scenario van groei van activiteit en werkgelegenheid, door het stimuleren van plannen binnen het investeringsproject.

1.2. Het beschikbaar stellen van een bijdrage van € 1 miljoen stuwt de regionale kennisontwikkeling, het regionaal innovatievermogen en de regionale human capital ontwikkeling.
In 2018 zijn verschillende gesprekken gevoerd met Fresenius. De provincie Drenthe, de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij en de gemeente Emmen hebben alle relevante informatie aangeleverd aan Fresenius, op basis waarvan het een besluit kon nemen over de investeringslocatie. Fresenius is ook geinformeerd over een aantal landelijke subsidies en over de mogelijkheden van het provinciaal subsidiekader Ruimtelijk Economisch Programma, hierna REP. Vanuit het REP kan subsidie worden toegekend aan projecten (innovatie / scholing) die de ruimtelijk-economische structuur van Noord-Nederland versterken. Aan dit subsidiekader heeft ook het ministerie van EZK budget toegekend ten behoeve van de regionaal economische structuurversterking.
Het bedrijf kan op basis van plannen die de regionaal economische structuur versterken, subsidieaanvragen indienen bij de provincie Drenthe. Het gaat om aanvragen voor plannen gericht op kennisontwikkeling, innovatiebevordering en human capital versterking. In het collegebesluit van 2 juli 2018 hebben wij besloten om voor dergelijke plannen van Fresenius, de raad voor te stellen een bedrag ad € 1 mln beschikbaar te stellen (met bijbehorend dekkingsvoorstel). Een dergelijk voorstel kan pas worden gedaan op basis van een uitgewerkte aanvraag van Fresenius in het kader van de REP. De uitwerking daarvan, heeft Fresenius meer tijd gekost dan verwacht. Daarom ligt nu een aanvraag, samen met een dekkingsvoorstel, ter besluitvorming voor.

2.1. In de Bijstelling van de meerjarenbegroting 2019-2023 is rekening gehouden met het onttrekken van € 1 miljoen aan de algemene reserve.
Het investeringsplan van Fresenius is dusdanig dat het impact heeft op de regionale economie. Op basis daarvan heeft het college op 2 juli 2018 ook besloten tot stimulering ervan en tot bijstelling van de meerjarenbegroting 2019-2023 door rekening te houden met € 1 miljoen onttrekking aan de algemene reserve in verband met strategische economische ontwikkelingen. Deze bijstelling is door de gemeenteraad vastgesteld op 28 maart 2019. In de begroting 2021 komt het onttrekken van € 1 miljoen aan de algemene reserve terug in de doorrekening van het meerjarige ratio weerstandsvermogen.

3.1. Het plan Smart Nutrition Skills – Company school versterkt het human capital in de regio.
Door toenemende globalisering, robotisering en andere technologische ontwikkelingen veranderen de gevraagde competenties van werknemers snel. Het plan van Fresenius voorziet in het op- en bijscholen, zodat medewerkers de juiste kennis, competenties en kwalificaties verkrijgen voor de nieuwe functies. De opleidingen die aan de werknemers van Fresenius worden aangeboden, zijn niet uitsluitend op de huidige of toekomstige functie van de werknemer gericht, maar zijn in ruime mate naar andere ondernemingen of werkgebieden overdraagbaar, zodat de inzetbaarheid van de werknemer wordt verbeterd. Fresenius zoekt aansluiting met de landelijke normen (crebo en croho) van opleidingen, waardoor de stap naar gecertificeerde afronding van een opleiding wordt verkleind.
In dit kader investeert Fresenius in oprichting van een bedrijfsschool, waardoor een duurzame werking ontstaat. De bedrijfsschool wordt in nauwe samenwerking met Drenthe College en NHL Stenden opgezet. De nieuwe specialistische opgedane kennis binnen het MBO en HBO kan, zowel inhoudelijk als instrumenteel, tevens gebruikt worden voor versterking van andere bedrijven in de regio. Daarnaast brengt de intensieve samenwerking tussen Fresenius en onderwijs meer en betere mogelijkheden voor stageplaatsen en afstudeeropdrachten, docentstages, lessen/projecten voor studenten op de bedrijfsschool. Deze investering leidt tot een duurzame relatie tussen onderwijs en bedrijfsleven en tot het binden van goede vakmensen aan de regio. Dit heeft een maatschappelijk effect voor nu en later en op het human capital van de regio.

3.2. De provincie kan op grond van het subsidiekader dat het REP biedt de subsidie verlenen.
De huidige Algemene Subsidieverordening in combinatie met de Beleidsregel ‘subsidieverlening incidentele subsidie economie en werkgelegenheid’ vormt het gemeentelijk kader voor subsidieaanvragen voor projecten ter versterking van de economische structuur. Dit gemeentelijke subsidiekader past onvoldoende bij dergelijke economische projecten en daarmee verband houdende verzoeken om gemeentelijke cofinanciering. Het REP biedt dit subsidiekader wel. Het voordeel van het aansluiten bij dit subsidiekader is dat de voortgangsbewaking vanuit één subsidiekader plaatsvindt.

De provincie Drenthe wordt subsidieverlener. De gemeente betaalt haar financiële bijdrage van € 500.000 voor dit project aan de provincie.

4. Kanttekeningen

1.1 Er is sprake van staatssteun aan een bedrijf
Het subsidiëren van Fresenius Kabi wordt aangemerkt als staatssteun. Het betreft echter geoorloofde staatsteun. Op grond van de Algemene groepsvrijstelling van de Europese Commissie (AGVV), onderdeel “opleidingssteun”, past de subsidie binnen de doelstellingen.
De voorziene subsidie van € 1.966.399,-- past ook binnen de toegestane maxima. De provincie Drenthe heeft, als ontvanger van de subsidieaanvraag, de verenigbaarheid van het verlenen van staatsteun getoetst aan de juridische kaders.

5. Financiën

- In de bijstelling van de meerjarenbegroting 2019-2023, vastgesteld door de gemeenteraad op 28 maart 2019, is rekening gehouden met het onttrekken van € 1 miljoen aan de algemene reserve in verband met strategische economische ontwikkelingen.
- Op pagina 77 van de Begroting 2021 is een doorrekening gemaakt van het meerjarige ratio weerstandsvermogen. Als Algemene Reserve staat voor 2021 € 4.014.000, - genoemd, terwijl elders in de begroting een bedrag van € 5.014.000, - wordt genoemd. Als verklaring hiervoor wordt op pagina 77 opgemerkt dat er op pagina 77 al rekening is gehouden met voorgenomen besluiten. Dat houdt verband met het collegebesluit van 2 juli 2018.
- Voorgesteld wordt dan ook om € 1 miljoen te reserveren voor het investeringsproject van Fresenius, te dekken uit de Algemene Reserve.
- Het voorliggende project ‘Smart Nutrition Skills – Company school’ kent een omvang van € 3.932.798,- en de gevraagde subsidie bedraagt € 1.966.399, -.
- Cofinanciering van de gemeente Emmen op dit project is € 500.000,-.
- De resterende € 500.000,- te reserveren voor een volgende REP-aanvraag van Fresenius.

6. Uitvoering

Na positief raadsbesluit wordt € 500.000,- overgemaakt aan de provincie Drenthe.

Een concept-besluit is bijgevoegd.

Emmen, 2 maart 2021.

Burgemeester en wethouders van Emmen,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
M. Plantinga-Leenders	H.F. van Oosterhout

Jaar	stuknr. Raad	categorie	agendanr.	stuknr. B. en W.	Zaaknummer
2021	RA21.0013	B-stuk		21/209	14964-2021

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 2 maart 2021, B&W nummer: 21/209;

besluit:

1. Voor het project MedFood van het bedrijf Fresenius Kabi € 1 miljoen te reserveren.
2. Voor het plan 'Smart Nutrition Skills – Company school', gerelateerd aan het project MedFood van Fresenius Kabi, € 500.000,- beschikbaar te stellen en dit bedrag over te maken aan de provincie Drenthe, die de subsidieaanvraag van Fresenius Kabi afwikkelt.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29 april 2021.

de griffier,	de voorzitter,
H.D. Werkman	H.F. van Oosterhout